

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. I. Deum esse omnipotentem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

DE
PERFECTIONIBVS
MORIBVSQVE
DIVINIS
LIBER QVINTVS,
DE OMNIPOTENTIA DEI.

SVPERIORIBVS quatuor Libris breuiter actum est de quatuor perfectionibus diuinis quæ circa ipsam essentiam instar modorum concipiuntur: sequitur nunc vt agamus de illis quæ concipiuntur instar qualitatuum, nec tamen inuoluunt respectum ad creaturas vt existentes; quales sunt maximè istæ quatuor, Potentia, Sapientia, Bonitas seu Perfectio, & Sanctitas, de quibus agemus quatuor Libris sequentibus.

CAPVT PRIMVM.

Deum esse omnipotentem.

OMNIPOTENTIA Dei plurimis locis traditur à Scripturâ diuina. nam plusquam 70. locis vocatur *omnipotens*. Idem multis aliis locis difertè asseritur, vt Matth. 19. *Apud Deum omnia posibilia sunt.* Marci 10. *Omnia posibilia sunt apud Deum.* & c. 14. *Pater, omnia tibi posibilia sunt.* Luc. 1. *Non est impossibile apud Deum omne verbum.* Idem patet ex Symbolo: *Credo in Deum, Patrem omnipotentem,*

H 3

tentem,

62 *tem, creatorem celi & terrae.* Estque hic articulus fundamentum nostrae Religionis, cum praecipua eius dogmata eo nitantur, ut dogma de creatione mundi, de eiusdem conseruatione & gubernatione, mysterium Inarnationis, Eucharistiae, Resurrectionis, Visionis beatificae, & similia.

Idem colligi potest ratione. Primò, Ex eo quòd totum hoc vniuersum omnia rerum genera complectens fecerit. Vnde euidenter patet, illum alia similia sine fine efficere posse. sicuti pictor, qui vnã formam potest excellentissimè depingere, potest etiam quafuis alias quas animo complecti potest: & architectus, qui vnã palatij ideam potest animo concipere, & opere exhibere, potest etiam ~~alias~~ quafuis.

Secundò, Ex modo faciendi, tum ex parte actionis, tum ex parte termini. Ex parte actionis, quia summa facilitate, nimirum solo verbo & iussu. *Ipsè enim dixit, & facta sunt, ipse mandauit, & creata sunt.* nihil facilius verbo. Hæc summa facilitas, signum est summæ potentiae, ac proinde omnipotentiae. Ex parte termini; quia ex nulla materia, sed ex nihilo: quod numquam Philosophi potuerunt vel animo concipere. Quare & ex hac parte, eius potentia limite caret. Ex parte enim formæ, res in infinitum multiplicari possunt: ut si architectus posset extruere domos sine materia, vel ipsam materiam primitus excitare, nullus posset eius arti statui terminus: nam sine fine plures & plures domos posset extruere. Quòd enim plures nequeant fieri, defectu materiae prouenit. Est igitur hoc signum euidentis omnipotentiae. Nec enim maior fingi potest, quàm quæ totum ex nihilo facit. Confirmatur, Quia quòd res longius distat ab esse, eò maiore opus est potentia ut trahatur ad esse: atqui longissimè distat ab esse, quod non latet in potentia materiae, sed in puro nihilo, solaque potentia obiectiua; ergo opus est maxima potentia, quæ sola est omnipotentia.

Tertiò colligitur ex infinitate essentiae: potentia enim sequitur 3 essentiam. Nam vel est ipsa rei essentia, considerata ut est effectiua; vel quiddam sequens essentiam per modum naturalis proprietatis. Ergo cum essentia sit penitus infinita, potentia quoque omnino infinita erit: sunt enim hæc inter se commensura.

Quartò, Ex participabilitate essentiae. tanta enim est potentia, quanta est essentia in ratione participabilis ad extra: sed essentia infinitis modis est participabilis seu imitabilis, idque secundum singulos gradus rerum, qui sunt, esse, viuere, sentire, intelligere. ergo poten-

Psal. 148.

potentia est infinita. Vide S. Thomam l. 2. contra Gentes c. 22. vbi similes aliquot rationes eleganter adducit.

Quintò, Ex ratione sapientiæ. quia tanta est potentia, quanta est sapientia. Quidquid enim per suam sapientiam potest concipere vt operabile, per suam potentiam potest efficere. sicut perfectus pictor, quidquid potest imaginari, potest exterius depingere. Atqui infinitas rationes, & species rerum infinita illa sapientia concipit: ergo potest omnes illas producere.

CAPVT II.

Quædam consuetaria Omnipotentia diuinæ.

4 Ex his sequitur primò, Deum posse omnia efficere per seipsum, quæ potest per creaturas. Omnes enim vires & facultates quæ sunt in creaturis, sunt ab ipso, & in ipso eminenter existunt. Cum igitur ipsius potentia omnem creaturæ potentiam eminenter contineat; omnia potest, quæ omnis creatura potest, idque modo longè perfectiore.

Deus potest per se facere quidquid per creaturas.

5 Sequitur secundò, Cum Deus dicitur *omnipotens*, & *omnia posse*, &c. id omnia non solum designare ea quæ sunt reipsa, aut quæ ab his fieri possunt; sed omnia absolute, quorum conceptui non repugnat esse; qualia sunt omnia, non solum quæ à mente humana & Angelica, sed etiam quæ ab ipsa Dei sapientia infinita concipi possunt. At hæc quàm sunt infinita? quàm mirabilia & exotica, & omnem captum mentis humanæ & Angelicæ excellentia? Quàm mira & multa sine termino fingit mens humana? quantò mirabiliora & peregriniora, & plura mens Angelica? sed in infinitum magis miranda & plura mens diuina? Hæc omnia solo verbo, solo nutu potest in opus explicare, & foris reipsa representare. Sicut enim diuina sapientia est regula diuinæ potentia, ita etiam nullus alius limes ei statui potest. Confirmari hæc possunt ex illo dicto Angeli, Lucæ 1. *Non erit impossibile apud Deum omne verbum*; id est, nulla res quæ animo concipi queat, aut verbo exprimi, vt Doctores passim exponunt. Vnde certissima & ab omnibus recepta sententia est, eaque fide tenenda, vel fidei proxima, *Deum posse quidquid non inuoluit contradictionem*. id est, quidquid non includit non esse simul cum esse. *Non esse enim formaliter tollit esse*, ac proinde simul cum illo stare non potest: idque aded est cui-

Potest omnia facere quæ ipsius sapientia potest extra se concipere.

cui-